

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ
ПОСТАНОВА

28 липня 2021 року № 786

**Про внесення змін до норм харчування у закладах освіти та дитячих
зкладах оздоровлення та відпочинку**

Кабінет Міністрів України

ПОСТАНОВЛЯЄ:

Внести до [норм харчування у закладах освіти та дитячих закладах оздоровлення та відпочинку, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 24 березня 2021 р. № 305](#) (Офіційний вісник України, 2021 р., № 30, ст. 1739), зміни, що додаються.

Прем'єр-міністр України

Д. Шмигаль

ЗАТВЕРДЖЕНО

постановою Кабінету Міністрів України

від 28 липня 2021 р. № 786

Зміни, що вносяться до норм харчування у закладах освіти та дитячих закладах оздоровлення та відпочинку

1. У пункті 4:

- 1) друге речення після слова «злакові» доповнити словами «, зернові, бобові»;
 - 2) у третьому реченні слово «Кількість» замінити словами «Орієнтовна кількість».
2. В абзаці першому пункту 5 слово «Загальну» замінити словом «Орієнтовну».

3. У пункті 6:

- 1) у третьому реченні абзацу першого слово «Кількість» замінити словами «Орієнтовну кількість»;
- 2) абзац третій викласти в такій редакції:
«Вміст цукрів, який міститься природно, не обмежується.»;
- 3) абзац четвертий після слова «страв» доповнити словами «та виробів», а після слів «готової страви» — словами «та/або виробу».

4. У пункті 7:

- 1) абзац перший після слів «в закладах» доповнити словами «одно-, дво-,»;
- 2) доповнити пункт абзацом такого змісту:
«У разі дотримання добової калорійності раціону та калорійності раціону за окремими прийомами їжі розрахунок кількості білків, жирів та вуглеводів не проводиться.».

5. У першому реченні абзацу другого пункту 8 слово «Вага» замінити словом «Маса», а слова і цифру «у додатку 5» — словами і цифрами «у додатках 5 і 9».

6. Пункти 9 і 10 викласти в такій редакції:

«9. До груп харчових продуктів не включені харчові продукти (наприклад, борошно, дріжджі, спеції, прянощі, сухарі панірувальні, томатна паста, лимонна кислота, цукор ванільний, крохмаль, сода, оцет, хліб і яйця (як допоміжні інгредієнти для страв та виробів з м'яса або риби, або птиці, або сиру кисломолочного), гірчиця, хрін), що використовуються для приготування страв та видаються згідно із технологічною документацією на страви та виробу, що включені до примірного чотиритижневого сезонного меню.

У разі приготування хліба для сніданку, обіду або вечері, страв та борошняних кулінарних виробів для другого сніданку та/або підвечірку закладом або оператором ринку харчових продуктів, який здійснює постачання послуг з харчування, харчові продукти, що використовуються для їх приготування, розраховуються згідно з технологічною документацією на страви та виробу, що включені до примірного чотиритижневого сезонного меню.

10. Під час комбінації харчових продуктів, що відносяться до однієї групи, їх маса нетто розраховується пропорційно до маси нетто однієї порції, що зазначені

в додатках 1–2, 5–6 і 9 (наприклад, сирники із сметаною — сир кисломолочний дві треті порції та сметана одна третя порції або в іншій пропорції залежно від страви).

Відхилення маси нетто порцій груп харчових продуктів, зазначених у додатках 1–2, 5–6 та 9, для конкретного прийому їжі допускається на рівні 5–10 відсотків.

Протягом тижня повинна бути дотримана загальна маса порцій таких груп харчових продуктів, як риба, птиця, свинина, телятина та яловичина.

Норми харчування щодо солі, цукру, какао та чаю вважаються такими, що виконані, за умови досягнення виконання 50 і більше відсотків норми, зазначеної в додатках 1, 5 і 9.».

7. У пункті 11 після слова «Злакові» доповнити словом «, зернові», а слово «вагу» замінити словом «масу».

8. У пункті 12 слова «пропонуються рослинні напої» замінити словами «пропонується молоко безлактозне або рослинні напої».

9. У пункті 13 слово «вага» замінити словом «маса».

10. У додатках до норм:

1) у додатку 1:

у графі «Група харчових продуктів» слово «Злакові» замінити словами «Злакові, зернові»;

у графі «Характеристика»:

у позиції «Риба» слова «потрошена без голови (тушка) або розроблена на філе із шкірою і реберними кістками, або» виключити;

у тексті графі після слова «злаковим» доповнити словом «, зерновим», а слово «вага» замінити словом «маса»;

у графі «Частота включення до складу сніданку, обіду або вечері»: позицію «Соки» після слова «сніданку» доповнити словом «, обіду»;

у позиції «Картопля» слова «злакових/бобових» замінити словами «злакових, зернових/бобових»;

позицію

«Насичені жири тваринного походження	масло вершкове, що містить не менше ніж 72 відсотки жиру	щодня під час сніданку, обіду та вечері	15 порцій	1,5 грама	1,5 грама»
--------------------------------------	--	---	-----------	-----------	------------

замінити такою позицією:

«Насичені жири тваринного походження	масло вершкове, що містить не менше ніж 72 відсотки жиру	щодня під час сніданку, обіду та вечері	15 порцій	2 грами	2,5 грама»
--------------------------------------	--	---	-----------	---------	------------

позицію

«Рослинні жири	рафінована олія, що містить більше 50 відсотків мононенасичених жирів і менше ніж 40 відсотків поліненасичених жирів	щодня під час сніданку, обіду та вечері	15 порцій	3,5 мілілітра	3,5 мілілітра»
----------------	--	---	-----------	---------------	----------------

замінити такою позицією:

«Рослинні жири	рафінована соняшникова або	щодня під час сніданку	10 порцій	4 грами	4,5 грама
----------------	----------------------------	------------------------	-----------	---------	-----------

кукурудзяна олія, або інша рафінована олія, що містить більше 50 відсотків мононенасичених жирів і менше ніж 40 відсотків поліненасичених жирів	та вечері щодня під час обіду	5 порцій	5 грамів	5,5 грама»;
--	-------------------------------------	----------	----------	-------------

2) у додатку 2:
позицію

«Фрукти і ягоди	різноманітні, сезонні, свіжі, сушені або заморожені	п'ять порцій свіжих або заморожених овочів під час другого сніданку або підвечірку дві порції сушених фруктів або ягід під час другого сніданку або підвечірку	сім порцій	60 грамів	80 грамів»
--------------------	--	---	---------------	-----------	------------

замінити такою позицією:

«Фрукти і ягоди	різноманітні, сезонні, свіжі, сушені або заморожені	п'ять порцій свіжих або заморожених фруктів або ягід під час другого сніданку або підвечірку	п'ять порцій	60 грамів	80 грамів
		дві порції сушених фруктів або ягід під час другого сніданку або підвечірку	дві порції	20 грамів	25 грамів»;

3) у додатках 3 і 4:

у графі «Група харчових продуктів» слово «Злакові» замінити словами «Злакові, зернові»;

у графі «Частота включення до складу окремих прийомів їжі»:

після слова «злакові» доповнити словом «, зернові»;

слова «злакових/бобових» замінити словами «злакових, зернових/бобових»;

слово «(вагу)» замінити словом «(масу)»;

4) у додатку 5:

у графі «Група харчових продуктів» слова «Фрукти та ягоди сушені» замінити словами «Фрукти та ягоди сушені, плоди шипшини сушені, горіхи, насіння», а слова «Злакові та бобові» — словами «Злакові, зернові та бобові»;

у графі «Характеристика»:

у позиції «Риба» слова «потрошена без голови (тушка) або розроблена на філе із шкірою і реберними кістками, або» виключити;

у тексті графи після слова «злаковим» доповнити словом «, зерновим», а слово «вага» замінити словом «маса»;

у графі «Частота включення до складу сніданку, обіду або вечері»:

позицію «Соки» після слова «сніданку» доповнити словом «, обіду»;

у позиції «Картопля» слова «злакових/бобових» замінити словами «злакових, зернових/бобових»;

позицію

«Насичені жири тваринного походження	масло вершкове, що містить не менше ніж 72 відсотки жиру	щодня під час сніданку, обіду та вечері	по п'ять порцій на сніданок та вечерю п'ять порцій на обід	2 грами 2 грами	2,5 грама 3 грами	3,5 грама 5 грамів»
--------------------------------------	--	---	---	------------------------	--------------------------	----------------------------

замінити такою позицією:

«Насичені жири тваринного походження	масло вершкове, що містить не менше ніж 72 відсотки жиру	щодня під час сніданку, обіду та вечері	по п'ять порцій на сніданок та вечерю п'ять порцій на обід	3 грами 3,5 грама	4 грами 4,5 грама	4,5 грама 5,5 грама»;
--------------------------------------	--	---	---	--------------------------	--------------------------	------------------------------

позицію

«Рослинні жири	рафінована олія, що містить більше 50 відсотків мононенасичених жирів і менше ніж 40 відсотків поліненасичених жирів	щодня під час сніданку, обіду та вечері	по п'ять порцій на сніданок та вечерю п'ять порцій на обід	3,5 мілілітра 7 мілілітрів	5 мілілітрів 7 мілілітрів	6,5 мілілітра 10 мілілітрів»
----------------	--	---	---	-----------------------------------	----------------------------------	-------------------------------------

замінити такою позицією:

«Рослинні жири	рафінована соняшникова або кукурудзяна олія, або інша рафінована олія, що містить більше 50 відсотків мононенасичених жирів і менше ніж 40 відсотків поліненасичених жирів	щодня під час сніданку, обіду та вечері	по п'ять порцій на сніданок та вечерю п'ять порцій на обід	5,5 грама 10 грамів	6,5 грама 11 грамів	7,5 грама 12 грамів»;
----------------	--	---	---	----------------------------	----------------------------	------------------------------

5) у додатку 6:

позицію

«Фрукти і ягоди	різноманітні, сезонні, свіжі, сушені або заморожені	п'ять порцій свіжих або заморожених овочів для другого сніданку або підвечірку дві порції сушених фруктів або ягід для другого сніданку або підвечірку	сім порцій	100 грамів	100 грамів	100 грамів»
-----------------	---	---	------------	------------	------------	-------------

замінити такою позицією:

«Фрукти,	різноманітні,	п'ять порцій свіжих	п'ять	100	100 грамів	100 грамів
----------	---------------	---------------------	-------	-----	------------	------------

ягоди, плоди	сезонні, свіжі, сушені або заморожені	або заморожених фруктів або ягід для другого сніданку або підвечірку	порцій	грамів			
		три порції сушених фруктів або ягід, або плодів шипшини для другого сніданку або підвечірку	три порції	25 грамів	25 грамів	25 грамів»;	

б) у додатках 7 і 8:

у графі «Група харчових продуктів» слова «Фрукти та ягоди сушені» замінити словами «Фрукти та ягоди сушені, плоди шипшини сушені, насіння», а слова «Злакові та бобові» — словами «Злакові, зернові та бобові»;

у графі «Частота включення до складу окремих прийомів їжі»:

після слова «злакові» доповнити словом «, зернові»;

слова «злакових/бобових» замінити словами «злакових, зернових/бобових»;

слово «(вагу)» замінити словом «(масу)»;

7) у додатку 9:

у графі «Група харчових продуктів» слово «Злакові» замінити словами «Злакові, зернові»;

у назві графі «Частота включення до складу сніданку» слова

«до складу сніданку» виключити;

позицію

«Фрукти та ягоди сушені	різноманітні, без додавання цукрів і підсолоджувачів	один раз на тиждень	одна порція	25 грамів	25 грамів	25 грамів»
-------------------------	--	---------------------	-------------	-----------	-----------	------------

замінити такою позицією:

«Фрукти та ягоди сушені, плоди шипшини сушені, горіхи, насіння	різноманітні, без додавання цукрів і підсолоджувачів	два рази на тиждень	дві порції	25 грамів	25 грамів	25 грамів»;
--	--	---------------------	------------	-----------	-----------	-------------

позицію

«Риба	різні сорти морської риби, вага порції — розморожена риба потрошена без голови (тушка) або розроблена на філе із шкірою і реберними кістками, або розроблена на філе із шкірою без кісток, або розроблена на філе без шкіри та кісток	один раз на тиждень	одна порція	60 грамів	90 грамів	120 грамів»
-------	---	---------------------	-------------	-----------	-----------	-------------

замінити такою позицією:

«Риба	різні сорти морської риби, маса порції — розморожена риба розроблена на філе із шкірою без кісток, або розроблена на філе без шкіри та кісток	один раз на тиждень	одна порція	60 грамів	90 грамів	120 грамів»;
-------	---	---------------------	-------------	-----------	-----------	--------------

у позиції «Птиця» у графі «Характеристика» слово «вага» замінити словом «маса»;

позицію

«Насичені жири тваринного походження	масло вершкове, що містить не менше ніж 72 відсотки жиру	щодня	п'ять порцій	2 грами	2,5 грама	3,5 грама»
--------------------------------------	--	-------	--------------	---------	-----------	------------

замінити такою позицією:

«Насичені жири тваринного походження	масло вершкове, що містить не менше ніж 72 відсотки жиру	щодня	п'ять порцій	3 грами	4 грами	4,5 грама»;
--------------------------------------	--	-------	--------------	---------	---------	-------------

позицію

«Рослинні жири	рафінована олія, що містить більше 50 відсотків мононенасичених жирів і менше ніж 40 відсотків поліненасичених жирів	щодня	п'ять порцій	3,5 мілілітра	5 мілілітрів	6,5 мілілітра»
----------------	--	-------	--------------	---------------	--------------	----------------

замінити такою позицією:

«Рослинні жири	рафінована соняшникова або кукурудзяна олія, або інша рафінована олія, що містить більше 50 відсотків мононенасичених жирів і менше ніж 40 відсотків поліненасичених жирів	щодня	п'ять порцій	5,5 грама	6,5 грама	7,5 грама»;
----------------	--	-------	--------------	-----------	-----------	-------------

позицію

«Чай	без додавання цукрів та підсолоджувачів	два рази на тиждень	дві порції	0,5 грама	0,5 грама	0,5 грама»
------	---	---------------------	------------	-----------	-----------	------------

замінити такою позицією:

«Чай без додавання один одна порція 0,5 грама 0,5 грама 0,5 грама»;
цукрів раз
та підсолоджувачів на тиждень

8) пункт 2 приміток до додатка 11 викласти в такій редакції:

«2. Здобувачам освіти/дітям з підтвердженим діагнозом целіакія (непереносимість глютену) та алергія на глютен з метою дотримання безглютенової дієти повинні пропонуватися продукти і страви, що не містять глютену та його слідів.»;

9) додаток 12 викласти в такій редакції:

«Додаток 12
до норм

(в редакції постанови Кабінету Міністрів України
від 28 липня 2021 р. № 786)

Інформація про харчові продукти щодо вмісту глютену для організації дієтичного харчування у закладах освіти та дитячих закладах оздоровлення та відпочинку

Харчові продукти, які природно не містять глютену

Овочі

Картопля

Кукурудза

Гарбуз

Фрукти

Ягоди

Бобові

Злакові — рис, кіноа, пшоно, амарант, сорго, тефф

Горіхи

Гречка

Насіння

Яйця

М'ясо та риба

Молочні продукти

Рослинна олія

Вода

Фруктовий та овочевий сік

Чай

Какао

Харчові продукти, які містять глютен та повинні
бути виключені із харчування у разі підтвердження
діагнозу целіакія та/або алергія на глютен

Пшениця, у тому числі манна крупа, булгур, кус-кус

Жито

Ячмінь

Овес

Тритікале

Хліб, хлібобулочні та кондитерські вироби, у складі яких є пшеничне, житнє, ячмінне, вівсяне борошно, крохмаль (у маркуванні якого зазначено, що в його складі можуть бути сліди глютену), ячмінна патока

Макаронні вироби, у складі яких є пшеничне, житнє, вівсяне борошно, крохмаль (у маркуванні якого зазначено, що в його складі можуть бути сліди глютену)

Страви та вироби з м'яса, риби, у складі яких є пшеничне, житнє, ячмінне, вівсяне борошно, крохмаль (у маркуванні якого зазначено, що в його складі можуть бути сліди глютену)

Молочні продукти, у складі яких є пшениця, жито, ячмінь або овес

Напої на основі солоду ячменю, пшениці або жита
Напої з обсмаженого зерна (ячменю, жита, пшениці) та цикорію
Харчові продукти, які містять сліди глютену та повинні
бути виключені із харчування у разі підтвердження
діагнозу целіакія та/або алергія на глютен
Кетчупи, гірчиця, у маркуванні яких зазначено, що в їх складі можуть бути сліди
глютену
Молочні продукти, у маркуванні яких зазначено, що в їх складі можуть бути сліди
глютену
Вироби з картоплі та кукурудзи, у складі яких є ячмінна патока
Гранульований чай, розчинні какао-суміші, у маркуванні яких зазначено,
що в їх складі можуть бути сліди глютену
Сухі прянощі, у маркуванні яких зазначено, що в їх складі можуть бути сліди
глютену
Сушені овочі та фрукти, у маркуванні яких зазначено, що в їх складі можуть бути
сліди глютену
Шоколад, у маркуванні якого зазначено, що в його складі можуть бути сліди
глютену».